

Кратки указания

за организиране и провеждане на избори за съвет на представителите на служителите (на профсъюза) в предприятие

В предприятието все още няма съвет на представителите на служителите (профсъюз), който да представлява интересите им. Време е да бъде избран съвет на представителите на работниците (работнически съвет). Тези указания предоставят кратък преглед за това, **в кои фирми** е възможно избирането на работнически съвет и **как се провеждат изборите**. Подробна информация може да бъде намерена в ръководствата за избор на обикновени и опростени процедури на гласуване. Те съдържат и редица примерни текстове и контролни списъци, които улесняват провеждането на изборите за работнически съвет.

1. Къде може да бъде избран работнически съвет?

Законът за устройството на работническите съвети (профсъюзите) в предприятията предвижда избирането на работнически съвети в **предприятията**, в които работят поне **пет постоянни служители с право на глас**. **Три** от тях следва да могат да бъдат **избирани**.

Предприятията се различават от фирмите. Дадена фирма или компания (например дружество с ограничена отговорност или акционерно дружество) може да притежава едно или повече предприятия. В една компания може да има няколко работнически съвети, които да изпращат членове на общ работнически съвет. Предприятието е общност от служителите и технологиите, които са организирани и управлявани от единен управленчески апарат. Този управленчески апарат трябва да притежава основните правомощия за вземане на решения по отношение на персонала (назначаването, преместването, уволняването) и социалните въпроси (ред, работно време, планиране на отпуските и т.н.).

Всички служители, независимо от тяхната националност, които работят в предприятието и са навършили 18 години до деня на изборите, **могат активно да упражняват правото си на глас (да избират кандидати)**. Служителите на непълно работно време също могат, наред с другите, да упражняват активно избиращо право. Временно наетите служители също могат да упражняват активно избиращо право, ако са наети за повече от три месеца или ако е планирано преместването им в предприятието за такъв период от време. Не могат да упражняват активно избиращо право служители с ръководни функции, изпълняващи предприемачески задачи.

Всички служители, независимо от тяхната националност, които могат да упражняват активно избиращо право (могат да избират) и работят в предприятието поне от шест месеца, **могат да бъдат избрани (пасивно избиращо право)**. При това се вземат предвид периодите на заетост в друго предприятие на същата фирма или компания или в друга фирма на концерна.

Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

2. Как се провеждат изборите за работнически съвети?

Изборът на работнически съвет винаги се организира и провежда от **избирателна комисия**. Ако вече съществува работнически съвет, той назначава избирателната комисия. Ако все още няма работнически съвет, избирателната комисия може да бъде назначена от главния работнически съвет или от работническия съвет на концерна. Ако все още няма общ работнически съвет и / или работнически съвет на концерна или ако той не е активен, в предприятие без работнически съвет избирателната комисия се избира на събрание на предприятието от мнозинството от присъстващите служители. Ако изборът на избирателна комисия на заседанието на предприятието се окаже неуспешен, трима служители, упражняващи активно избирателно право, или представляван в предприятието профсъюз могат да подадат молба в трудовия съд за назначаване на избирателна комисия.

Естеството на избирателния процес и необходимите стъпки зависят от това колко служители, упражняващи активно избирателно право, работят в предприятието. По правило, ако дадено предприятие има **между 5 и 50 служители с активно избирателно право**, се прилага **опростената процедура за провеждане на избор**.

Ако **повече от 50 работници с активно избирателно право** работят в предприятието, по правило се прилага **обичайната процедура за провеждане на избор**. В дружества с 51 до 100 служители с активно избирателно право, е възможно избирателната комисия да се уговори с работодателя относно прилагането на опростената процедура за провеждане на избор. Ако повече от 100 работници с активно избирателно право работят в предприятието, се прилага предимно **обичайната процедура за провеждане на избор**.

Опростената процедура за провеждане на избор е обяснена в точка 2.1. по-долу.
Обичайната процедура за провеждане на избор е обяснена в точка 2.2. по-долу.

2.1. Извършване на опростена процедура за провеждане на избор

В **опростената процедура за провеждане на избор** следва да се разграничат **два варианта**: едноетапна и двуетапна процедура. Двуетапната процедура (2.1.1.) се прилага, ако все още няма работнически съвет и избирателната комисия е избрана по време на събрание на предприятието. Едноетапната процедурата (2.1.2.) се прилага, ако избирателната комисия бъде назначен от вече съществуващ работен съвет или от общ работен съвет или работен съвет на концерна.

2.1.1. **Двуетапна процедура**: Ако избирателната комисия бъде избрана по време на събрание на предприятието, се провеждат две **изборни събрания**. На **първото изборно събрание** членовете на избирателната комисия и председателят на избирателната комисия се избират от служителите. На това първо изборно събрание могат да бъдат поканени трима служители с активно избирателно право

→ Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

или профсъюз, който е представен в предприятието. При поканата следва да се спазват определени формалности. На първото изборното събрание изборителната комисия съставя списък с изборителите, в който всички служители с активно изборително право трябва да бъдат вписани, разделени по пол. Изборителната комисия получава необходимите за това документи от поканените на изборното събрание, които от своя страна са ги поискали преди това от работодателя. След това изборителната комисия се разпорежда за насрочване на избори. Насрочването на избори съдържа много важна информация за гласоподавателите. Трябва да се спазва минималният брой места за пола, представен в малцинство. Кандидатите за избор се предлагат по време на първото изборно събрание. При предложението за избор могат да бъдат номинирани един или повече кандидати. Предложението за избор се състои от декларация за съгласие от страна на кандидата за избор и подкрепящи изявления от 3-ма служители (при 20 служители с активно изборително право, 2 изявления за подкрепа са достатъчни). Предложението за избор може да бъде направено в писмена или устна форма.

Една седмица след първото изборното събрание се провежда **второто изборно събрание с цел избиране на работническия съвет**. Работният съвет се избира в тайни и преки избори. Изборителната комисия връчва на служителите, упражняващи с активно изборително право, изборителна бюлетина и плик за гласуване. В изборителната бюлетина са изброени кандидатите за избор по азбучен ред. Служителят може да отбележи с кръстче толкова кандидати, колкото са наличните места. След като направи кръстчетата за кандидатите за избор, той следва да постави изборителната бюлетина в урната. Ако служителят отсъства в деня на изборите, той има възможност да гласува в писмена форма (гласуване с писмо). Служителите могат да кандидатстват за последващо писмено гласуване до три дни преди второто изборно събрание. Преброяването на гласовете става публично и се извършва непосредствено след изборното събрание или - в случай че бъде поискано последващо писмено гласуване - на по-късна дата, предварително обявена от изборителната комисия. Кандидатите, които получат най-много гласове, са избрани. Полът, представен в малцинство трябва да се вземе предвид при разпределянето на местата. Избраните кандидати следва да бъдат информирани незабавно.

2.1.2 Едноетапна процедура: Ако изборителната комисия бъде назначена от вече съществуващия работен съвет, от общия работнически съвет или работническия съвет на концерна, тя организира изборите веднага след назначаването ѝ. За тази цел тя първо изготвя списък с кандидатите за избор, разделен по полове. След това тя обявява конкурс за избори. Насрочването на избори съдържа много важна информация за гласоподавателите. В него трябва да се посочи, че кандидатурите следва да се представят пред изборната комисия в писмена форма не по-късно от една седмица преди датата на изборното събрание с цел избиране на работническия съвет. Изборното събрание с цел избиране на работническия съвет протича така, както е описано по-горе в точка 2.1.1. за второто изборно събрание с цел избиране на работническия съвет в двуетапната процедура.

→ Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

2.2. Извършване на опростена процедура за провеждане на избор

Ако вече съществува **работнически съвет**, то той назначава изборителната комисия и определя председателя на изборителната комисия. Ако избраният работнически съвет не е активен, общият работнически съвет или работническият съвет на концерна могат да извършат поръчката. По същия начин трима служители, упражняващи активно изборително право, или представен във предприятието профсъюз могат да подадат молба пред работния съд за назначаването на изборителната комисия.

Ако в момента не съществува работнически съвет, общият работнически съвет или работническият съвет на концерна може да назначи изборителна комисия и да определи нейния председател. Ако назначаването не стане по този начин, изборителната комисия се избира от всички служители на предприятието по време на изборно събрание, което по правило се провежда в предприятието през работно време. Трима служители, упражняващи активно изборително право, или профсъюз, представен в предприятието, могат да поканят на това събрание. Ако събранието на предприятието не се състои въпреки поканата или то не избере изборителна комисия, трима служители, упражняващи активно изборително право, или представляван в предприятието профсъюз могат да подадат молба в трудовия съд за назначаване на изборителна комисия.

На първото изборно събрание изборителната комисия съставя **списък с изборителите**, в който всички служители, упражняващи активно изборително право, трябва да бъдат вписани, разделени по пол. Необходимите за това документи се предоставят на изборителната комисия от работодателя при поискване. След това изборителната комисия се разпорежда за **насрочване на избори**. Насрочването на избори съдържа много важна информация за гласоподавателите. Трябва да се спазва минималният брой места за пола, който е представен в малцинство.

Всеки, който желае да се **кандидатира** за работническият съвет, трябва да бъде включен в списъка с предложените кандидати, като списъкът следва да бъде представен на изборителната комисия в рамките на две седмици след обявяването на изборите. Списъкът с предложените кандидати, който може да включва един или повече кандидати, трябва да бъде подписан от 5% от служителите, упражняващи активно изборително право, във всеки случай поне от трима служители, упражняващи активно изборително право (подписи за подкрепа). Списъкът/Списъците с официално признатите кандидати се публикува/т не по-късно от една седмица преди деня на изборите.

Ако се установи, че поне два предложени списъка са валидни, служителите могат да избират само един от списъците (**избор на списък**). Ако е предаден или признат за валиден само един списък с предложения, служителите могат да гласуват за отделни кандидати (**избор на лица**). Служителят може да отбележи с кръстче толкова кандидати, колкото са наличните изборителни места.

В **деня на изборите** работният съвет се избира чрез тайни и директни избори в изборителна зала на предприятието. Изборителната комисия връчва на служителите, упражняващи активно изборително право, изборителна бюлетина и празен плик за гласуване. След като поставят кръстчетата за кандидатите за избор, служителите следва да поставят изборителната бюлетина в изборителната урна.

Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

. Ако даден служител отсъства в деня на изборите, той има възможност да гласува в писмена форма (гласуване с писмо).

Преброяването на гласовете се извършва публично след затварянето на избирателната секция. При избора на списък се определя броя на местата, които са разпределени по отделните списъци с предложения. Кандидатите се избират по реда, в който са изброени в списъка, и по броя на местата, зададени в списъка. При избора на лица се избират кандидатите, които са получили най-много гласове, като се вземе предвид броя на местата за пола, представен в малцинство. Избраните кандидати се информират незабавно от избирателната комисия.

3. Защита на изборите и разходи за изборите

Изборите за работнически съвети подлежат на специална правна защита. Всеки, който покани на изборно събрание като един от тримата, които канят; всеки, който подаде пред трудовия съд като един от тримата податели на молба за назначаване на избирателна комисия; всеки, който е член на избирателната комисия и всеки, който се кандидатира за избор в работническия съвет, подлежи на специална временна закрила от уволнение с предизвестие.

Прекратяване на трудовия договор с предизвестие на тримата **канещи** или на тримата **податели на молбата** не се допуска до обявяването на резултата от изборите. Ако не се състоят избори за работнически съвети, те не могат да бъдат уволнени без предизвестие за период от три месеца от датата на поканата или съотв. от датата на подаването на молбата пред трудовия съд. Единствено едностранно прекратяване на трудовия договор без предизвестие на канещите и на подателите на молбата остава възможно при строгите условия за уволнение с предизвестие.

Едностранно прекратяване на трудовия договор без предизвестие на **членове на избирателната комисия** и на **кандидатите за избор** също така не се допуска до обявяването на резултата от изборите. Освен това членовете на избирателната комисия и кандидатите за избор получават защита срещу уволнение без предизвестие със задна дата за период от шест месеца от датата на обявяване на резултатите от изборите. Едностранно прекратяване на трудовия договор без предизвестие на членовете на избирателната комисия и на кандидатите за избор остава възможно при строгите условия за уволнение с предизвестие. До обявяването на резултата от избора работническият съвет трябва да даде съгласието си за такова едностранно прекратяване на трудовия договор без предизвестие на членовете на избирателната комисия и на кандидатите за избор. Работодателят може да се обърне към трудовия съд с молба, отказаното съгласие да бъде отменено.

На работодателя е забранено със заплаха от съдебно наказание да възпрепятства или да се опитва да повлияе на изборите за работнически съвети. Никой служител не може да бъде възпрепятстван да упражнява активно и пасивно избирателно право.

Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.

Разходите за избора на работнически съвет се поемат от работодателя.

→ Für eine ordnungsgemäße Durchführung der Betriebsratswahl empfehlen wir Ihnen **dringend** den Kauf des Buches: **Tilman Anuschek - "Betriebsratswahl"** (www.riederverlag.de) mit weiterführenden Erläuterungen zu den Formularen.